

پیک نوروزی ادبیات پایه ی هشتم

برآمد باد صبح و بوی نوروز به کام دوستان و بخت پیروز
مبارک بادت این سال و همه سال همایون بادت این روز و همه روز
سعدی

دختران عزیز به سوالات زیر با دقت و حوصله پاسخ دهید .

حکایت زیر از بوستان سعدی انتخاب شده لطفا آن را با دقت بخوانید پندهایی که سعدی به ما می دهد را از درون شعر بیورید
(این مثنوی زود فهم است تا آخر مطالعه شود)

جوانی هنرمند فرزانه بود	که در وعظ چالاک و مردانه بود
نکونام و صاحب دل و حق پرست	خط عارضش خوشتر از خط دست
قوی در بلاغات و در نحو چُست	ولی حرف آبجد نگفتی درست
یکی را بگفتم ز صاحب دلان	که دندان پیشین ندارد فلان
برآمد ز سودای من سرخ روی	کز این جنس بیهوده دیگر مگوی
تو در وی همان عیب دیدی که هست	ز چندان هنر چشم عقلت ببست
یقین بشنو از من که روز یقین	نبینند بد، مردم نیک بین
یکی را که فضل است و فرهنگ و رای	گرش پای عصمت بخیزد ز جای
به یک خرده میسند بر وی جفا	بزرگان چه گفتند؟ خذ ما صفا
بود خار و گل با هم ای هوشمند	چه در بند خاری؟ تو گل دسته بند

نبیند ز طاووس جز پای زشت	که را زشت خویی بود در سرشت
که چشمت فرو دوزد از عیب خویش	منه عیب خلق ای خردمند پیش
پس آنگه به همسایه گو بد مکن	چو بد ناپسند آیدت خود مکن
برون با تو دارم، درون با خدای	من ار حق شناسم و گر خود نمای
تصرف مکن در کژ و راستم	چو ظاهر به عفت بیاراستم
خدایم به سر از تو داناتر است	اگر سیرتم خوب و گر منکر است
یکی را به ده می نویسد خدای	نکو کاری از مردم نیک رای
بینی، ز ده عیش اندر گذر	تو نیز ای عجب هر که را یک هنر
سیاه و سپید آمد و خوب و زشت	نه مر خلق را صنع باری سرشت؟
بخور پسته مغز و بینداز پوست	نه هر چشم و ابرو که بینی نکوست

۱- در بیت های زیر ردیف و قافیه را بیابید

- شیر حقم نیستم شیر هوا فعل من بر دین من باشد گوا
- به چشم مرحمت سویم نظر کن شفیع آخرت خیرالبشر کن

۲- کلمات زیر نماد چه چیزهایی هستند

کبوتر : لاله :

۳- معنی عبارت و بیت زیر را بنویسید

انشالله در آن موضع باید گفت تا فایده دهد

- شد چنان از تف دل کام سخنور تشنه که ردیف سخنش آمده یکسر تشنه

۴- معنی واژه های مشخص شده را بنویسید .

(درمی) چند در آستین داشت

در (غزا) بر پهلوانی دست یافت

وطن من آه ای (پوپک) مودب

۵- در جملات زیر نقش دستوری را بنویسید .

دین و فرهنگ او را پاینده و استوار می کرد .

گفت : من تیغ از پی حق می زنم

امکانات و اراده ی انسان باید با خواست خدا همراه شود.

باد خشم و باد شهوت باد آز برد او را که نبود اهل نماز

وآن که حب وطن نداشت به دل

۶- گروه اسمی و هسته و وابسته ها را بیابید .

تو آن درخت گردوی کهنسالی

بود آن خسرو بی لشکر و یاور تشنه

خدا، چقدر مهربانی اش را وسعت داد.

همین سربازان و دلاوران سربلند، آبروی این سرزمین آسمانی را حفظ کردند

۷- با توجه به معنی هر واژه جای خالی را با حرف (یک حرف) مناسب پر کنید.

تق—یر : کوتاهی ر—ایت : خشنودی --جوم : یورش

حدی-- : داستان --جز : ناتوانی --ردید : شک

م—احبت : هم نشینی ا—ظم : بزرگ ا—طراب : نگرانی

۸ - به سوالات چهار گزینه ای زیر پاسخ دهید .

۱- نویسنده ی کتاب " اسرار التوحید " چه کسی است

الف)محمدبن منور ج) ابو سعید ابوالخیر

ب)قانی د) خواجه رشیدالدین فضل

۲- کدام آرایه با بیت مقابل مطابقت ندارد ؟

الف) بیابان و کهسار و راغ (صحرا) آفریدی

خیابان و گلزار و باغ آفریدی (مراعات نظیر - جناس)

ب) بامدادی که تفاوت نکند لیل و نهار

خوش بود دامن صحرا و تماشای بهار (تضاد - مراعات نظیر)

ج) جان میدهم به گوشه ی زندان سرنوشت

سر را به تازیانه ی او خم نمیکنم (تشبیه - مراعات نظیر)

د) هر که در آتش عشقش نبود طاقت سوز

گو به نزدیک مرو که آفت پروانه پر است (جانبخشی -واج آرایی)

۳- در کدام گزینه غلط املایی وجود دارد ؟

الف) افسار - دلیل موجح - عرصه

ب) مدهوش و متحیر - اسطرلاب - نیکو خصال -

ج) غنیمت - سطح معرفت - قابلیت -مقدس

د) عظمت - تصاویر جذاب - محاربه

۴- کدام یک از گزینه های زیر نمیتواند وابسته ی پیشین باشد ؟

الف) صفت اشاره ج) صفت بیانی

ب) صفت مبهم د) صفت شمارشی

۵- با توجه به متن کدام کلمه نمیتواند هسته باشد ؟

"در بهار شاخه های درختان را که با امید واری در جست و جوی جوانه هستند لمس می کنم ."

الف) شاخه های ج) امید واری

ب) جست و جوی د) جوانه

۶- کدام گزینه جناس نمی باشد ؟

الف) مهر - مهره ج) ملک - ملوک

ب) فریاد - فرهاد د) دشنام - دشمن

۷- چه کسی فتوای تحریم تنباکو را اعلام کرد ؟

الف (سید جمال‌الدین اسدآبادی) ج (میرزای شیرازی)

ب (ادیب الممالک) د (امام خمینی)

۸- در کدام گزینه مفهوم "انگشت به دندان گزیدن" آمده است؟

الف (متحیر شدن) ب (پشیمان شدن)

ب (به فکر فرو رفتن) ج (ترسیدن)

۹- در بیت زیر کدام آرایه دیده می‌شود؟

"لنگ لنگان قدمی برمیداشت هر قدم دانه‌ی شکری می‌کاشت"

الف (تضاد) ب (تشبیه) ج (تشخیص) د (مبالغه)

۱۰- واژه‌ی "حلاوت" به چه معنا در شعر زیر به کار رفته؟

"به حلاوت بخورم زهر که شاهد ساقی است"

الف (سختی) ب (دوری) ج (حلال) د (شیرینی)